

O NÁS: MIROSLAV BRABNÍK: KOČIČÍ AKADEMIE NENÍ DOUČOVÁNÍ. DÍTĚ ALE MUSÍ CHTÍT SAMO, JINAK TO NEMÁ CENU

[Schrödingerův institut](#) » [O NÁS: Miroslav Brabník: Kočičí akademie není doučování. Dítě ale musí chtít samo, jinak to nemá cenu](#)

01.09.2017

Miroslav Brabník funguje jako nezávislý tutor v Krásné Lípě. Pod svou správou má Kočičí akademii a kroužek Všeználka. Jak přimět děti, aby se odtrhly od počítačů a chtěly na výlet? A co je největší problém, se kterým současné děti ve školách bojují?

Středisko v Krásné Lípě vypadá víc než útulně. Jak vznikalo?

Dříve jsem učil v místní základní škole, a tak tu mám samozřejmě vazby. Napadlo mě, že zrovna tady by bylo ideální místo pro nové útočiště institutu. Je tu poměrně velké množství dětí, které potřebují pomáhat s přípravou do školy, aby se následně cítily ve výuce dobře. Dohodli jsme se, že nad jídelnou založíme středisko, kde se budou scházet děti z Kočičí akademie a ze Všeználka.

Je vidět, že jste se snažili, aby středisko nevypadalo jako školní třída...

Ano, nejdříve nám paní ředitelka půjčila vybavení ze školy, takže jsme vypadali jako „obyčejná“ třída. Teď už to tu máme jako v klubovně nebo v obýváku. Pro děti strašně důležité, aby se necítily jako ve škole, ale jako doma. Nakoupili jsme nábytek a veškeré zařízení, s dalším vybavováním budeme pokračovat v příštím roce.

Vezměme to ještě popořádku: co to přesně je „Kočičí akademie“?

Občas slyším, že se Kočičí akademii říká doučování. To ale není pravda! My děti nedoučujeme, ale chceme je připravit tak, aby byli jak děti, tak učitelé spokojeni. To jsou domácí úkoly, příprava pomůcek a podobně. Nejdůležitější a nejtěžší je děti nalákat. Když se akademie zakládá, tak většinou ani rodiče a ani děti nevědí, co by je mělo čekat. Nejdřív se nám přihlásilo plno dětí, ale časem se ten počet zmenšil, protože několik z nich ztratilo zájem. Na druhou stranu přes patnáct dětí začalo chodit pravidelně. A bylo vidět, že sem chtějí, což je pro tu práci základ – jinak totiž nemá cenu, aby je někdo nutil připravovat se do školy, to by nám nefungovalo.

Jak je to s pravidly? Jsou nějaká, která musí děti bezmezně dodržovat?

Na tohle narážím často a mrzí mě, že dnes děti nemají mantinely. Já se jim snažím určité zábrany dát a ony mi tím začnou důvěřovat, protože od té chvíle vědí, co je špatně a co ne. Snažím se je nalákat do širokého koridoru pravidel, který je bude zároveň bavit. Děláme to tak, že si děti na začátku určí pravidla samy – povídáme si

o těch pravidlech, děti si je určí mezi sebou a pak je dodržují. Dokáží se tak mezi sebou i kontrolovat: podívej, ty jsi slíbil, že nebudeme mluvit přes sebe, tak proč to děláš?

Jak děti takovou přípravu do školy vnímají? Není to pro ně nuda?

Děti, které se u nás připraví, jsou pak ve škole hrdé, protože mají úkol a protože všechny důležité věci mají připravené. Učitelé a učitelky je za to chválí, což je pro děti obrovská motivace. Musím poděkovat všem kantorům, protože spolupráci s nimi je báječná a bez nich bych fungovat nedokázal.

Když jedno dítě přijde a chce si hrát, druhé chce naopak rovnou dělat úkoly, jde to skloubit dohromady?

Naštěstí jsme na to dva, takže ony skupiny dokážeme oddělit. Malé děti si vyzvedáváme přímo ve škole, ostatní sem dojdou samy. Samozřejmě musíme s každým pracovat téměř individuálně. Střídají se tu rozdílné skupinky dětí a my se je snažíme všechny nejdřív připravit do školy a až pak je pustit si hrát a odpočívat.

Je opravdu ve vašich možnostech věnovat se každému dítěti individuálně?

Když vidím, že na konkrétní dítě nemám tolik času, kolik by bylo potřeba, tak si chvíli odpočine, hraje si a pak se mu věnuji znovu. Není to tady žádný dril, snažíme se práci rozprostřít. Důležité je, že sem vůbec děti přijdou a chtějí se školním věcem věnovat. Myslím si, že naše výsledky jsou vidět a to mě nejvíc těší.

Máte od učitelů zpětnou vazbu o tom, jestli Kočičí akademie opravdu pomáhá?

Rozhodně, to si od nich vždy zjistím. Základ je, že mi na začátku řeknou, které dítě trápí jaký problém, co jim nejde nebo jaké mají úkoly. Nejtěžší věc, co je dneska opravdu velký boj, je čtení s porozuměním. Přitom k maturitě je to nejdůležitější věc, bez toho to nejde, ale děti textům nerozumí. Držím se hesla, že se má postupovat po malých krůčcích, ale stále. Já třeba dětem v tomhle pomáhám komiksy, protože tím jim přidávám další vjem. Ony si pak podle obrázků dokážou dát věci do souvislostí.

Používáte nějaké další pomůcky, kterými dětem usnadňujete přípravu do školy?

Většinu didaktických pomůcek si vyrábím sám. Když děti nerozumí konkrétnímu problému, tak jim tím docela pomůžu. Je skvělé, že si děti s pomůckami můžou hrát samy – skládají si násobilkové domino nebo sestavují sčítací příklady. Je spousta možností, jak to udělat tak, aby těm konkrétním věcem děti rozuměly. Pomůcky jsou vodítka, která jim drží správnou linii.

Vraťme se ale ještě na začátek. Vy totiž navíc vedete kroužek Všeználka.

Jak jsem říkal, pracuji ve školství už mnoho let a po nějakou dobu jsem vedl přírodovědný kroužek, tak jsem ho přenesl a podstatně rozšířil i v institutu. Kdo zná Rychlé šípy, tak zná Všeználka – a to jsme my, chceme všechno znát. Přírodovědná činnost, geologie, národopis, zabíráme toho hodně. Důležité je, že nemáme jen pravidelné schůzky, ale často vyrážíme na výlety.

Jak dnes donutíte děti, aby místo počítače vyrazily na výlet?

Ten kroužek by neměl být rutina, ale pokaždé něco nového. Byli jsme třeba na Brtnických ledopádech nebo na kozí farmě, aby děti poznaly, jak se zvířata chovají, protože to už dneska nikdo nezná. Chci, aby pořád a pořád nabíraly nové dojmy. A víte, z čeho mám největší radost? Těch výletů se zúčastňují i rodiče, a to je obrovská výhoda. Máte pravdu, dneska je velký problém zaujmout děti, mají přeci jiné zájmy – počítače, mobilní telefony a podobně. A jak je nadchnout pro činnost venku, pro to, aby hrály kuličky a lezly po stromech? V tom je důležitá podpora rodičů, aby to právě oni podpořili. A často právě rodiče po výletě řeknou, že sami by tam nešli, takže jsou rádi, že se tam společně podíváme.

Chodíte jen do přírody a za zvířaty?

To vůbec ne, děláme i takové věci, že třeba chceme poznat Krásnou Lípou. Udělali jsme tedy návštěvu na poště – samozřejmě s prohlídkou. Byli jsme v čokoládovně, v kavárně Ateliér a chtěli jsme prostě poznat, jaký kulturní, společenský a pracovní život v Lípě je. Hlavní část kroužku zatím tvořili prvňáčci a pro ně je hrozně zajímavé poznat taková místa. Ale snažím se udělat kroužek zajímavý – proto jsme třeba jeden den zachraňovali žáby v Doubici, jindy čistíme Křinici od nepořádku.

Slyšel jsem, že navíc pořádáte výlety za kulturou.

Snažíme se, ale budu muset trochu přepracovat strukturu těchto výletů, protože jsme například chtěli navštívit krajská města a podívat se, co v nich je hezkého. Jenže nakonec skoro nikdo neměl zájem. Co se ale daří, tak to jsou výlety do divadel. Herectví a divadlo děti fascinuje a dává jim to větší rozhled. Nedávno jsme se byli podívat na výstavě k 90 letům Hurvínka, navštívili jsme alternativní divadlo i obyčejné pohádky.

A co v budoucnu? Máte nějaké plány, jak expandovat?

Chtěl bych veškerou svou činnost zkopírovat i do Jiříkova. Zázemí tam už máme připravené, takže teď jen přesvědčit děti z jiříkovské školy, aby měly zájem a přišly k nám. Navíc v krásnolipském středisku budeme zařizovat laboratoř, je dobré mít svoje vlastní nástroje. Před nedávnem jsme dělali pampeliškový med, ale všechno jsme si museli donést: vařiče, hrnečky a ostatní pomůcky. Takové vybavení pro práci bychom tu chtěli mít nastálo.